

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 832/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

423/2009. (XII. 2.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a mezőkeresztesi lakos **panaszos**¹ 2009. augusztus 27-én előterjesztett **panaszát** a 2009. december 2-án tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – az Egri Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. augusztus 27-én az Egri Rendőrkapitányságon terjesztette elő 2009. augusztus 25-ére keltezett panaszát, melyben sérelmezte a 2009. augusztus 19-én Egerben vele szemben végrehajtott rendőri intézkedéseket, és kérte, hogy a panaszát a Testület küldje meg az országos rendőrfőkapitánynak tekintettel arra, hogy az előállítás alapjogot súlyosan sértett.

A panaszos előadta, hogy 2009. augusztus 19-én Egerben a Dobó téren a rendőri egység parancsnoka közölte velük, hogy csak akkor maradhatnak a téren, ha leveszik az egyenruhát”. Erre a panaszos és társai közölték, hogy a formaruha viselése nem

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

tilos, erről nincs jogerős határozat csak arról, hogy a Magyar Gárda Hagyományőrző Egyesület jogalanyiségát megszüntették, és törölték a nyilvántartásból.

A rendőrök ezzel nem értettek egyet, és háromszor felszólították őket, hogy vegyék le az egyenruhát. Ennek a panaszos és társai nem tettek eleget, ezért a helyszínen lévő rendőrök hívták a városi rendőrkapitányt, aki 18 óra 33 perckor már a helyszínen érkezve közölte, hogy 18 óra 38 percig ad lehetőséget a szerinte jogellenes cselekedet abbahagyására. Ezt követően sem történt semmi, azonban amikor a tömeg a Vár irányába indult el, a rendőrök megakadályozták, hogy a koszorúzni vonulókkal tartsanak, ezért a panaszos és társai a földre ültek. Néhány más személy is csatlakozott hozzájuk.

A panaszost és társait annak ellenére állították elő, hogy nem szegültek ellen. A rendőrkapitányságon mindenkinek elvették a mobiltelefonját, és háromtól hat óráig terjedő ideig tartották benn őket. Orvos vizsgálta meg őket, és oldalról és szemből, mérő léccel lefényképezték őket. Elvették mellényüket és sapkájukat, és annak ellenére, hogy késő éjszaka volt, nem biztosították a részükre megfelelő öltözetet.

Jegyzőkönyvet nem vettek fel, csak azt közölte a rendőrkapitány, hogy szabálysértés eljárás indul velük szemben. A panasz szerint a rendőrkapitányt azt is közölte, hogy akkor engedik ki őket, amikor azt ő, a rendőrkapitány akarja.

A panaszos sérelmezi, hogy az ő álláspontját az előállítás alatt nem mondhatta jegyzőkönyvbe, és panaszt sem tehetett. Kifogásolta azt is, hogy az előállítás miatt nem tudtak részt venni egy bejelentett rendezvényen. Álláspontja szerint az előállításnak nem volt törvényes célja, arra kizárólag „időhúzás” céljából került sor, ezt bizonyítja, hogy nem hallgatták meg, vagy tisztázták a szabálysértési ügyben a tényállást. Indokolatlannak tartotta az előállítás időtartamát is.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az érintett rendőrkapitánysághoz. A rendőrségi válaszból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A 2009. augusztus 20-án kelt rendőri jelentés szerint 2009. augusztus 19-én 17 óra 45 perckor a kapitányságvezető utasítására érkeztek az egri Dobó térre, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy a Magyar Gárda egyenruháját viselő személyek tartózkodnak. A jelentést tevő rendőr 18 órakor érkezett a helyszínre, ahol 19 fő valóban gárdista egyenruhában volt jelen. Őket 18 óra 16 perctől a kitérő járőrök igazoltatták. A jelentés rögzíti, hogy a csoport alakzatban, egy személy utasítására mozgott.

A téren a kérdéses időpontban egy hagyományos kulturális rendezvény zajlott, melyen a város polgármestere és alpolgármestere mellett más ismert helyi személyiségek is jelen voltak. A rendezvény a jelentés szerint nem tartozott a gyülekezési jogról szóló

1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá. A rendezvényen kb. 200 fő vett részt.

A jelentés hivatkozik a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.738/2009/7. számú jogerős – tartalmilag az elsőfokú ítéletet helybenhagyó – ítéletére, miszerint a Magyar Gárda Mozgalmat is magában foglaló Magyar Gárda Egyesületet a bíróság feloszlatta. Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. r. (a továbbiakban: Szabs. r.) 10/C. §-a szerint pedig a rendőrség álláspontja szerint a téren a feloszlátott szervezet egyenruhájának viselésével megvalósult a „feloszlátott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel”. A szabálysértés elkövetésére többször felhívták a jelenlévők figyelmét, és kilátásba helyezték az előállítást, továbbá felszólította őket, hogy oszoljanak, melyre a jelenlévő, a csoportot irányító egyenruhás személy válasza az volt, hogy kéri az előállítást. A felszólítást háromszor megismételte, és minden alkalommal ugyanazt a választ kapta.

A felszólítás alatt – 18 óra 17 perckor – érkezett meg egy helyi önkormányzati képviselő, aki a csoport és a rendőrök közé állt, lényegében átvette a csoport irányítását, és elmondta, hogy ő tagja az Új Magyar Gárda Mozgalomnak, és hogy vigyék el őt bilincsben. A közelben állók közül többeket felhívott arra, hogy csatlakozzanak a csoporthoz.

A kapitányságvezető 18 óra 30 perckor érkezett a helyszínre, aki szintén felszólította a jelenlévőket, hogy hagyják el a teret, oszoljanak, azonban ennek sem tettek eleget. A békés megoldás érdekében a kapitányságvezető megkereste a polgármestert és a város országgyűlési képviselőjét, de az ő közreműködésük sem vezetett eredményre, a gárdista csoport továbbra is alakzatban állt. A két említett vezető arra kérte őket, hogy ne zavarják a civil szervezet rendezvényét, távozzanak a térről.

A polgármester, látva a sikertelenséget, arra kérte a jelenlévő kapitányságvezetőt, hogy a Dobó téren ne alkalmazzanak kényszerítő eszközt. Ennek eleget téve, figyelemmel a kapitányságvezető utasítására is, a csoportos előállítás akkor kezdődött meg, amikor a tömeg a program szerint a Várba indult, és a gárdista csoport vezetője veszélyszót adott, hogy induljanak el, és csatlakozzanak az elvonuló tömeghez.

18 óra 53 perckor kezdődött meg a csoportos előállítás, az időközben odaérkező rendőri erőkkel összesen 19 fő vett részt az intézkedésekben. Az intézkedés megkezdésekor az önkormányzati képviselő a csoport és a rendőrök közé ült, hogy – passzív magatartásával – akadályozza az előállítást, így az intézkedést vele kezdték. A példát követve a csoport többi tagja is a földre ült.

Az előállítást rabszállító mikrobuszal kezdték meg, és szolgálati személyautókat is igénybe vettek. Az előállítások 19 óra 10 perckor értek véget. A jelentés szerint „kényszerítő eszközök alkalmazására nem került sor, mindössze testi kényszer alkalmazásával lettek az előállítottak elhelyezve a szolgálati gépkocsikban”. A rendőrök két oldalról megfogták az előállítani kívánt személy karjait, és a járművekhez

kísérték őket. Egy személy kivételével ellenállást egyáltalán nem fejtettek ki, illetve három civil ruhás személyt is előállítottak, ők akadályozták a rendőri intézkedést. Az előállítottakon kívül még kb. 50 fő gyűlt a kérdéses területre, többen felvételeket is készítettek, azonban mások nem akadályozták a rendőri intézkedést.

Összesen 19 gárdista egyenruhás és 3 civil ruhás személyt állítottak elő a rendőrkapitányságra, ahol az előállításokat dokumentálták, az érintettekről fényképfelvételt készítettek, a gárdista egyenruha részeként a mellényt és a sapkát lefoglalták szabálysértési eljárás keretében.

A kapitányságvezető utasítására minden előállított személyt orvos vizsgált meg, elkülönítetten.

A rendőrkapitányság előállításra kijelölt helyiségének befogadóképessége nem tette lehetővé, hogy az előállított személyeket ott helyezték el, ezért őrzésükről a folyosón gondoskodtak.

Az előállítás okáról, annak várható időtartamáról, továbbá a rendőrkapitányságon várható további lépésekről a kapitányságvezető személyesen adott tájékoztatást. Az előállítottak nyugodtan viselkedtek, több alkalommal hűtött ásványvizet kaptak, a dohányzásra is lehetőség volt felügyelet mellett.

Az előállításokkal kapcsolatos iratok kitöltése, jelentések elkészültét követően az előállítottakat szabadon bocsátották. Mindenkiel szemben szabálysértési feljelentés készült (lásd a 9. pontot).

Az intézkedés során személyi sérülés nem történt, a rendőröket támadás nem érte, és egy személynek keletkezett személyi kára, a mobiltelefonja tört össze annak elvétele során.

Az utolsó előállított személyt 23 óra 23 perckor bocsátották szabadon.

A rendőri jelentés leírja az ezt követően történeteket, miszerint újabb gárdista megmozdulásra került sor, azonban ott – 0 óra 44 perckor – a rendőri felszólításnak eleget téve a résztvevők a helyszínt önként elhagyták.

2) A kapitányságvezető levelében a fentiekben túl az alábbiakat jegyezte meg.

A Dobó téri rendezvény jellegére tekintettel – kulturális rendezvény, amely nem tartozott a Gytv. hatálya alá – nem tartózkodtak a helyszínen rendőri erők, fokozott ellenőrzés sem volt elrendelve, csak a megszokott rendőri járőrözés zajlott a környéken. A helyszínről érkezett bejelentés ellenőrzésére jelentek meg rendőrök a téren, ahol megállapították, hogy a Fővárosi Ítéltábla – hivatkozott – jogerős

ítéletével felosztatott társadalmi szervezet egyenruháját viselő 19 fő gyülekezett a helyszínen, a színpaddal szemben, „katonai jellegű alakzatban”.

Ez a köztéri megjelenés a kulturális rendezvényen összességében a Szabs. r. 10/C. §-ába ütköző szabálysértést képez, ezért utasította az ügyeletet, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján a szabálysértést elkövető személyeket igazoltassák.

A civil ruhát viselő és előállított három személy akadályozta a fenti intézkedést, ezzel a Szabs. r. 40/A. §-ába ütköző „jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség” szabálysértését valósították meg.

Az intézkedés során felvett igazoltató lapokat megsemmisítették, csupán az azok alapján az elektronikus nyilvántartásba bevitt adatok állnak rendelkezésre.

Az intézkedő rendőrök szolgálati öltözetben léptek fel, előírászerűen viselték a részükre kiadott, azonosító számmal ellátott jelvényüket.

Az egyenruhát viselő személyek képviselőjében semmilyen Gytv. szerinti bejelentés nem érkezett rendezvényről.

A helyszínre érkező parancsnok felszólította a gárdista egyenruhás csoportot, hogy oszoljanak, hagyják el a teret. Ekkor a katonai alakzatban álló társainak az egyik gárdista egyenruhát viselő személy „vezényszavakat adott ki”. A felszólítás a következők szerint hangzott: „A törvény nevében felszólítom Önöket, hogy megjelenésük szabálysértést képez, amennyiben továbbfolytatják, elő kell Önöket állítanom. Kérem, oszoljanak.” Erre a vezényszavakat osztogató gárdista egyenruhás személy válasza az volt, hogy kéri az előállítást. További két felszólításra ugyanezt a választ adta. Mindezek alapján megállapítható, hogy az érintettek megfelelő tájékoztatást kaptak az intézkedés céljáról.

A rendőrkapitány személyesen is a helyszínre érkezett, azonban az ő felszólításának sem tettek eleget. Ekkor fordult a rendőrkapitány a jelenlévő polgármesterhez és országgyűlési képviselőhöz, azonban az ő kérésükre sem tettek eleget a csoport tagjai a szabálysértés abbahagyására vonatkozó felszólításnak.

A fentieket követően az Rtv. 33. § (2) f) pontja alapján került sor a csoport tagjainak – köztük panaszosnak – az előállítására, figyelemmel az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettségre is. Ez a kötelezettség a jogerősen „felosztatott szervezet tevékenységét végző személyek” köztéri megjelenésével, a rendezvényt zavaró magatartásával egyértelműen fennállt, az érintettek szabálysértést valósítottak meg, a három „szimpatizáns” pedig a jogszerű rendőri intézkedést akadályozta.

Az intézkedés során eleget tettek az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményének is, hiszen a rendőrkapitány valamennyi rendelkezésre álló eszközt

igénybe vett, amellyel az előállítás elkerülhető lett volna, azonban ezek nem vezettek eredményre, vagyis a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 57. §-ában foglalt azon rendelkezésnek, hogy a megkezdett intézkedést be kell fejezni, csakis ezen a módon tudták elérni.

Az intézkedések arányosságát támasztja alá a rendőrkapitány véleménye szerint az, hogy senkinek sérülést nem okozott a testi kényszer alkalmazása, és ennél súlyosabb kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, tömegoszlatásra sem került sor.

A felvétel készítésére az Rtv. 42. § (1) bekezdése alapján került sor, azokra a szabálysértési eljárás érdekében volt szükség, hiszen ezzel bizonyítható kétséget kizáróan, hogy a szabálysértést az eljárás alá vont személyek megvalósították. Emellett a felvételek bizonyítják a rendőri fellépések jogszerűségét és arányosságát.

Az előállítás során a személyi szabadságukban korlátozott személyeket orvos vizsgálta meg, róluk fényképfelvételek készültek, lefoglalás történt, továbbá a kényszerintézkedéseket dokumentálták, majd aláírták velük. Tájékoztatást kaptak az előállítás okáról, annak várható idejéről, továbbá panaszjogukról. Mindezt valamennyi előállított személlyel sorban egymás után hajtották végre. 23 óra 23 perckor az utolsó személyt is szabadon bocsátották, az előállítás során személyi sérülés nem történt.

Az előállítás során minden érintett arról nyilatkozott írásban, hogy hozzátartozó értesítését nem kéri, nem jeleztek olyan igényt sem, hogy jogi képviselővel kívánják felvenni a kapcsolatot. Valamennyien megkapták az előállítás időtartamáról szóló igazolást, egy kapcsolódó tájékoztatót (amely hét magyarországi civil szervezet, továbbá az ombudsman és a Testület elérhetőségeit tartalmazza), ezek átvételét aláírásukkal igazolva.

Az előállítás nyomán megtették a szabálysértési feljelentéseket, amelyet a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságoknak megküldtek (mindkét érintett szabálysértés rendőrségi hatáskörbe tartozik). Az egrí illetékességű személyekkel szemben a rendőrkapitány elfogultságot jelentett be, amelynek helyt adva a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a Hatvani Rendőrkapitányságot jelölte ki az eljárások lefolytatására. (A vonatkozó iratokat a rendőrkapitány mellékelte.)

A rendőrkapitány elismeri, hogy tudomással bírtak az aznap 19 órára bejelentett rendezvényről, azonban – ahogy az a csatolt bejelentésből, jegyzőkönyvből és rendőrségi levélből kitűnik – arról nem tudtak, hogy ezen a rendezvényen a panaszos beszédet mondott volna, vagy ott egyáltalán meg kívánt jelenni (lásd a 4. pontot).

A rendőrkapitány megjegyzi, hogy a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a kérdéses intézkedéseket kivizsgáltatta, és kisebb szakmai hibák megjelölése mellett – melyeket az oktatásban hasznosítanak – a fellépést „teljes mértékben jogszerűnek találta”.

3) A mobiltelefon és a ruházat elvételéről a rendőrkapitány levele az alábbiakat tartalmazza.

A mobiltelefonok elvételére a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése szerint került sor, figyelemmel arra is, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet melléklete a fogvatartottnál tartható tárgyak között nem sorolja fel a mobiltelefont.

A ruházat elvételére a szabálysértési eljárásban felhasználható bizonyítékok beszerzése érdekében került sor. Az elvételkor figyelemmel voltak arra is, hogy ne hiányos öltözetben hagyják el az érintettek a helyszínt, ezért csak a sapka és a mellény lefoglalása mellett döntöttek a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 80. § (1) a) pontja alapján. Figyelemmel voltak továbbá az éjszakai hőmérsékletre is, amely a szabadon engedés időpontjában 25-28 °C volt. A hőmérsékletnek megfelelően gondoskodtak hűtött ásványvízről is az előállítás során.

4) Az egri rendőrkapitányság vezetője a Jobbik Magyarországért Mozgalom 2009. július 22-ei bejelentése alapján 2009. augusztus 19-én 19 óra és 21 óra 30 perc közötti időpontra a Gytv. alapján politikai rendezvényt vett tudomásul 2009. július 23-án kelt és átvett tájékoztató levele szerint. A rendezvényt érintő részletekről a bejelentés napján egyeztető tárgyalást tartottak, amelyről jegyzőkönyv készült.

5) A rendőrség által készített felvételeken látható, ahogy a téren összegyűlt gárdista egyenruhás csoport tagjait, illetve nem egyenruhás személyeket is igazoltatnak.

Később a rendőrök tájékoztatják a jelenlévőket, hogy szabálysértést követnek el, és előállítást helyeznek kilátásba, majd felszólítják a gárdista egyenruhát viselőket, hogy oszoljanak. Ez háromszor ismételten elhangzik, azonban az egyik gárdista egyenruhát viselő személy kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy megértették a felszólítást, és kérik az előállítást.

Az egyik rendőr ekkor közli, hogy megkezdik az előállítást, azonban ekkor egy civil ruhás személy kifejti azon véleményét, hogy az egyenruha viselése nem valósít meg szabálysértést, és kéri, hogy először őt állítsák elő, mert szemben az egyenruhát viselőkkel – akik még „nem esküdtek fel” –, ő tagja az Új Magyar Gárda Mozgalomnak. Közli azt is, hogy amennyiben tényleg sor kerül az előállításra, akkor mindenkit bilincsben kell elvinni. Több civil ruhás személyt is odahív azzal, hogy ők is tagjai a Mozgalomnak.

A felvételen nem látható a rendőri jelentésekben rögzített eseménysor, miszerint a rendőrkapitány, illetve kérésére a polgármester és az országgyűlési képviselő is felszólítaná a jelenlévőket.

Az előállítást még sokáig nem hajtják végre, a jelenlévők közül kérik, hogy a rendezvény végét várják meg a további intézkedéssel. A rendőrök közlik, hogy vagy

eleget tesznek a felszólításnak, és visszakapják az igazolványokat, vagy megkezdik a csoportos előállítást. Ekkor az egyik gárdista egyenruhát viselő személy újra közli, hogy még mindig kérik az előállítást.

Ezt követően utasítást ad a rendőr az előállítás megkezdésére, ám erre reagálva az egyenruhát viselők és további személyek a földre ülnek. Ekkor közlik velük, hogy testi kényszer alkalmazásával is végrehajtják az előállítást, és hogy a kényszer abban fog kimerülni, hogy felállítják és a kocsihoz vezetik őket. Ennek megfelelően egyesével, két oldalról fogva a karjuknál fogva felhúzzák és elvezetik a kizárólag passzív ellenállást tanúsító, földön ülő személyeket. A csoport utolsó tagjai már önként állnak fel, és ülnek be a rendőrségi kocsiba.

6) Az előállítás végrehajtásáról készült rendőri jelentés szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerinti igazoltatást, a 31. § (1) bekezdése szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata szerint szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítását hajtották végre.

A jelentést tevő rendőr a kérdéses napon 17 óra 35 perckor bejelentés alapján jelent meg az egri Dobó téren, ahol 19, a Magyar Gárda egyenruháját viselő személyt látott. Az érintettek fekete színű mellényben, fekete sapkában, formaruhában, fekete bakancsban katonai alakzatban álltak. Vezetőjük többször vezényelte a csoportot, kifejezetten említve a Magyar Gárdát is.

Ezt jelezték az ügyeletnek, ahonnan újabb rendőri erőt irányítottak a helyszínre. Ezt követően igazoltatták a csoport tagjait, köztük panaszost.

A csoport tagjait többször felszólították, hogy szabálysértést követnek el, és ezzel hagyjanak fel, oszoljanak fel. Miután ezt megtagadták, közölték velük, hogy ellenük szabálysértési feljelentést fognak tenni, illetve ha jogsértő cselekményüket nem fejezik be, szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítják őket a városi rendőrkapitányságra. A csoport tagjai egységesen megtagadták az engedelmességet, majd – újabb felszólításokat követően – leültek a földre.

A panaszossal szemben előzetes figyelmeztetést követően ruházatátvizsgálást, majd 18 óra 55 perckor – szabálysértés továbbfolytatása miatt – előállítást hajtottak végre. Ennek során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, és sérülés, anyagi kár sem keletkezett. A panaszostól lefoglalták az egyenruha részét képező mellényt és sapkát, és ellene szabálysértési feljelentést tettek.

Az előállítás oka 22 óra 16 perckor megszűnt, ekkor sérülés- és panaszmentesen elengedték a panaszost.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

7) A rendőrségi iratok között fellelhető az előállításról szóló igazolás, miszerint az előállítás 18 óra 55 perctől 22 óra 16 percig tartott. Az igazolás tartalmazza a panaszjogra való kioktatást és panaszos – átvételt igazoló – aláírását, továbbá az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának elérhetőségét.

A szintén mellékelt „Nyilatkozat” szerint a panaszost tájékoztatták az intézkedés várható időtartamáról, és kijelentette, hogy kiértesítést nem kér. Az orvosi vélemény szerint – melyet szintén aláírt a panaszos is – külsérelmi nyom vagy a fogdában való elhelyezését akadályozó körülmény nem volt megállapítható.

A panaszos aláírásával további három iratot állítottak ki az előállítás során, egy tájékoztatót az előállított személy jogairól, kötelességeiről; továbbá az előállító helyiség rendjéről, egy nyilatkozatot arról, hogy megfelelő tájékoztatót kapott, illetve a Magyar Helsinki Bizottság kapcsolódó írásos tájékoztatóját átvette, egyben nyilatkozva arról, hogy élelmezést nem igényel; végül hét további jogvédő szervezet – köztük a Testület – elérhetőségeit tartalmazó iratot.

8) A szabálysértési ügyben tett feljelentés szerint a panaszos a Szabs. r. 10/C. §-ába ütköző, felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértését követte el. A feljelentés a rendőri jelentéssel egyezően ismerteti a Dobó téren történeteket, és hivatkozik a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.738/2009/7. számú jogerős ítéletére, miszerint az egyesület felosztatásáról szóló döntés hatálya kiterjed a Magyar Gárdára, amely nem tekinthető önálló szervezetnek, tömegmozgalomnak.

A feljelentés szerint a panaszost tájékoztatták, hogy cselekménye szabálysértést képez, „melyet elismert, és tudomásul vette” a feljelentést. A panaszostól lefoglalták az egyenruha részét képező mellényt.

9) A lefoglalásról készült – 21 órakor megkezdett és 21 óra 3 perckor lezárt – jegyzőkönyv szerint a hivatkozott szabálysértés keretében bizonyítás céljából 1 db sapkát és 1 db mellényt (azonosítószámmal) foglaltak le.

III.

1) A Testület megállapította, hogy az intézkedések érintették a panaszos emberi méltóságát, személyi biztonsághoz és szabadsághoz, tulajdonhoz, személyes adatok védelméhez, tisztességes eljáráshoz és békés gyülekezéshez való jogát, továbbá panaszjogát.

2) A Testületnek elsősorban az előállítás jogalapját kellett vizsgálnia. A rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulatra alapítva látta megalapozottnak az előállítást, e szerint „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, ...aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja”. A Testület itt utal arra, hogy a kérdéses – f) – pont vagylagosan rendelkezik további előállítási

lehetőségekről („akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani”).

A hivatkozott előállítási ok mögöttes jogalapját a Szabs. r. 10/C. §-a teremti meg. A Testület töretlen gyakorlata szerint ilyen esetben a szabálysértésre utaló körülményeket és a gyanú megalapozottságát annak ellenére vonja vizsgálati körébe, hogy magára a szabálysértési tényállás megállapítására, szabálysértési felelősség megállapítására hatásköre nincs. Ugyanis a szabálysértésre utaló körülmények vizsgálata nélkül a Testület kontrollja az ilyen indokkal előállítottak esetén teljesen kiüresedne. Ezért a Testület vizsgálja, hogy az előállításhoz szükséges mértékű gyanú az előállítás megkezdésekor fennállt-e.

A Szabs. r. 10/C. § 2009. július 17-étől hatályos szabályozása szerint „felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel” szabálysértését az követi el, aki „a bíróság által társadalmi szervezet felosztatásáról hozott döntésében jogellenesnek nyilvánított tevékenységet végez”.

A Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.738/2009/7. számú, 2009. július 2-án kihirdetett másodfokú, jogerős ítéletével a Magyar Gárdát feloszlatta. Az ítélet hatálya az indokolás szerint kiterjed az egyesülethez kapcsolódó mozgalom működésére is. Az ítéltábla ítéletében utalta arra, hogy a Magyar Gárda (Mozgalom) nem jogképes, azt az egyesülettel szimbiózisban, az egyesületen belül, annak szervezeti egységeként működő entitásnak kell tekinteni, igazolja ezt az, hogy az egyesület által becsatolt „együtműködési megállapodás” szerint a Magyar Gárda az egyesület „ideológiai-szellemi iránymutatását magáénak vallva” az egyesület céljait valósítja meg. Tekintve pedig, hogy az egyesület a Magyar Gárdát magában foglalja, az ítélet hatálya arra is kiterjed, „vagyis az egyesület felosztatása kapcsán a bíróság a Magyar Gárdában tevékenykedő természetes személyek együtműködésének az egyesülethez kötődő szervezeti kereteit is megszünteti”. Az indokolás pontosítja az elsőfokú ítélet félreérthető rendelkezését, és leszögezi, hogy a felosztatásról hozott döntés „a Magyar Gárdát alkotó természetes személyek jövőbeli egyesülési és gyülekezési jogára – mint anyagi jogi jogosultságra – kihatással nincs” (hiszen ez ellentétes lenne az elkülönült jogi személyiség elvével). A tilalom tehát csakis a Magyar Gárda (egyesület vagy annak szervezeti egysége) keretében gyakorolt jog vonatkozásában érvényesül.

A panaszolt esetben Eger főterén panaszos és egyenruhát viselő társai a Magyar Gárda egyértelműen azonosítható egyenruhájában, katonai alakzatban jelentek meg. A Testület álláspontja szerint a fentiek szerint egyértelműen megállapítható, hogy ez a tevékenység a tilalmazott körbe, a felosztatott egyesület működési körébe tartozik, vagyis arra kiterjed az ítélet hatálya. A szabálysértési felelősség vizsgálata nélkül megállapítható az is, hogy az Rtv. 33. § (2) f) pontján keresztül alkalmazandó Szabs. r. 10/C. § (1) bekezdése szerinti gyanú – „a bíróság által társadalmi szervezet felosztatásáról hozott döntésében jogellenesnek nyilvánított tevékenységet végez” – a panaszolt esetben fennállt, az előállításra a rendőrség megfelelő jogalappal rendelkezett.

Alátámasztja ezt az is, hogy az ítéletet még 2009 júliusában a Fővárosi Ítéltábla honlapján teljes terjedelmében közzétették, továbbá az érintettek – akik éltek panaszjogukkal – maguk hivatkoznak az ítéletre, annak pontos számát is megjelölve. Mi több, jelen panaszügy időpontjáig a felosztatott egyesület törlése is megtörtént a Fővárosi Bíróságnál (a Polgári Kollégium Társadalmi szervezetek, alapítványok kezelőirodájának tájékoztatása szerint). Mindezek alapján a panaszolt napon a Testület álláspontja szerint már nem foghat helyt az a hivatkozás, hogy az ítélet tartalmát az érintettek nem ismerhették, vagy sértené a jogbiztonság elvét, ha a még nem ismert ítéleti rendelkezésen keresztül érvényesülő szabálysértési tényálláshoz kapcsolt szankciót alkalmaz a rendőrség.

3) A Testületnek a továbbiakban vizsgálnia kellett, hogy az előállítás mint rendőri intézkedés az adott körülmények között arányosnak tekinthető-e. Az Rtv. 15. §-a kifejezett kötelezettségként szabályozza az arányosság követelményét, vagyis az intézkedés egyrészt „nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, másrészt több lehetséges rendőri intézkedés közül „azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A panaszolt esetben a kérkező rendőrök igazoltatták a panaszost és társait, majd számtalan felszólítással és közreműködők igénybevételével igyekeztek elkerülni az előállítást, azonban az érintettek részéről a csoport vezetőjeként fellépő személy kifejezetten kérte az előállítást. A Testület ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy az érintett kifejezett kívánsága sem adhat alapot rendőri intézkedésre, arra csakis a törvényben lefektetett szabályok szerint kerülhet sor.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a rendőr „jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Az adott körülmények között a bejelentés, majd a helyszínen tapasztaltak alapján fennállt a szabálysértés elkövetésének gyanúja, amelynek abbahagyására valamennyi ésszerűen igénybe vehető eszközzel megpróbálták rábírní az érintetteket.

A Testület által megállapított tényállás szerinti fokozatosság érvényesülése biztosította, hogy a rendőrség az arányosság követelményeit figyelembe véve intézkedjen, az előállítás végrehajtása a megelőző felszólítások után, a téren tartott rendezvény befejeztével, a passzív ellenállásra tekintettel nem sértette az arányosság követelményét.

4) A rendőrség által rendelkezésre bocsátott felvételen látható, ahogy a csoport tagjait különböző fokú erő kifejtéssel, egyes esetekben erő kifejtés nélkül, bizonyos esetekben testi kontaktus nélkül kényszerítik, hívják fel arra, hogy álljanak fel, és üljenek be a rendőrségi autóba.

A panaszos esetében a rendőri fellépés abban nyilvánult meg, hogy az egyik rendőr felkarját megfogva felhúzza, így kényszeríti felállásra, majd a rendőrségi autó felé terelve a felkarját továbbra is fogja.

A Testület álláspontja szerint ez a rendőri fellépést egyértelműen testi kényszerként kell értékelni. Ezzel szemben az előállításról készült rendőri jelentés kifejezetten arra hivatkozik, hogy az „intézkedés során kényszerítő eszközt (bilincs)” nem alkalmaztak, később megismételve „előállítás került alkalmazásra, melynek során kényszerítő eszközt nem alkalmaztam”.

A leírt jelentéssel szemben az Rtv. 62. § (1) bekezdése szerint a „kényszerítő eszköz alkalmazását jelenteni kell a szolgálati elöljárónak”.

Az Rtv. 47. §-a szerint a „rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat”. Az Rtv. 61. § (1) bekezdése előírja, hogy a „kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell”. Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint a „rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak”, továbbá „[n]incs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható”.

A megállapított tényállásra alkalmazva a testi kényszerre vonatkozó előírásokat, a Testület megállapította, hogy az alkalmazás feltételei fennálltak, és a végrehajtás módja sem lépte túl az arányosnak tekinthető mértéket. Figyelemmel továbbá arra, hogy a csoportos, de szakaszokban megvalósított előállítást megelőzően hosszas egyeztetés zajlott, többször és több alkalommal megismételt felszólítás és figyelmeztetés hangzott el, a Testület megállapítása szerint az előzetes figyelmeztetés követelménye is megvalósult.

A jogbiztonság alkotmányos követelményével összefüggésben is kellett értékelni ezen intézkedés szabályszerűségét és szakszerűségét. Ennek kapcsán a Testület felhívja a figyelmet arra, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazásáról külön rendőri jelentés – összhangban a Szolgálati Szabályzat 58. §-ának (4) bekezdésével – nem készült, egyúttal a Szolgálati Szabályzat 57. §-ának (3) bekezdése szerinti eljárásra sem került sor („a kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr elöljárója vizsgálja annak szükségességét, jogszerűségét, az arányosság követelményének megtartását. Mivel az intézkedő rendőr nem dokumentálta jelentéssel – a Szolgálati Szabályzatnak megfelelően – a kényszerítő eszköz alkalmazását, illetőleg nem került sor az 57. § (3) bekezdése szerinti eljárásra, ez sérti a vonatkozó előírásokat, egyúttal a jogbiztonság alkotmányos követelményének sérelmét is jelenti, mivel az intézkedéssel érintett személy vonatkozásában sérül annak a tisztességes eljáráshoz fűződő joga – egy, a Szolgálati Szabályzat által előírt eljárási garancia vonatkozásában. Tekintettel azonban

arra, hogy a testi kényszer alkalmazására egyébként jogszerűen került sor, továbbá a testi kényszer korlátozott voltára, a jogsértést a Testület összességében csekély fokúnak ítélte.

5) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során elvették a telefonját: „Bevittek bennünket a rendőrségre, ahol mindenkinek elvették a mobiltelefonját.”

A rendőrség hivatkozik a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdésére, miszerint az „előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személy... [r]uházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál.” A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) melléklete – „a fogvatartott birtokában tartható tárgyak” – pedig nem sorolja fel a telefont.

Megállapítható azonban, hogy a Fogdaszabályzat személyi hatályát szabályozó 1. § (1) bekezdése szerint az előállítottakra ez a szabály nem vonatkozik. (Éppen ezért az előállítottakkal kitöltetett nyilatkozat is tévesen hivatkozik a Fogdaszabályzat 2. §-ára, hiszen ott a fogva tartottakra vonatkozik a szabályozás, és az előállítottakat az 1. § szerint nem lehet közéjük sorolni.)

A Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése azonban valójában a BM rendelet mellékletére hivatkozva a fogva tartottakra irányadó szabályokat rendeli alkalmazni az előállító helyiségben történő elhelyezéskor végzett átvizsgálásra, vagyis az elveendő és az előállítottnál tartható tárgyak körére. Tekintve, hogy a Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdése szerint az „előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni”, a Testület nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a panaszost és társait – hely hiányában – nem a kifejezetten előállításra kijelölt szobában, hanem a folyosó meghatározott részén helyezték el.

A hivatkozott jogszabályokra tekintettel megállapítható, hogy a telefont mérlegelési lehetőség nélkül köteles a rendőr az előállított személytől elvenni, illetve ennek érdekében ruházatátvizsgálást végrehajtani. Mindezekre tekintettel tehát a telefon elvétele jogszerű, jogszabály alapján kötelező rendőri cselekmény volt.

6) A panaszos sérelmezte továbbá az előállítás során történeteket, az orvosi vizsgálat tényét és a mérőléc előtti fényképezést.

A Testület korábbi állásfoglalásaiban is megállapította, hogy az Rtv. 33. §-a alapján előállított személyek helyzetére – jogaira, kötelezettségeire – nem vonatkozik részletes szabályozás. Az Rtv. 97. §-a (1) bekezdésének h) pontja értelmében az előállított is fogvatartottnak minősül. A fogvatartott bizonyos alapvető jogait rögzíti az Rtv. A törvény 18. §-ának (1) bekezdése rendelkezik az értesítési jogról, a (2) bekezdés értelmében a Rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogva tartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban

kell részesíteni. A (3) bekezdés szerint a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

Az Rtv. az előállított vonatkozásában ezen túlmenően kimondja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani [33. § (4) bekezdés].

A Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése kimondja, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, *szükség esetén* orvosi ellátásban kell részesíteni.

A korábbi Szolgálati Szabályzatban [a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet] szerepelt egy rendelkezés („az előállított, elővezetett személy ellátására a fogva tartottakra vonatkozó szabályok megfelelően irányadók”), amely alkalmazhatóvá tette a Fogdaszabályzat rendelkezéseit az előállítottakra is. A hatályos Szolgálati Szabályzat elfogadásakor ez a hivatkozás kimaradt, így az előállítottak státuszát csupán a fent idézett „maroknyi” norma szabályozza, mivel a Fogdaszabályzat „fogvatartottakról” beszél, azok közé pedig az előállítottak nem tartoznak az 1. § (1) bekezdésben foglalt tételes felsorolás szerint.

A Fogdaszabályzat 2. § (5) c) pontja szerint a fogvatartott köteles „a szükséges orvosi vizsgálatnak és gyógykezelésnek magát alávetni, ruházatának átvizsgálását és a birtokában nem tartható tárgyak elvételét tűrni”. A fentiek szerint azonban nyilvánvaló, hogy ez a rendelkezés az előállítottként megvizsgált panaszosra nem vonatkozik.

A Testület megjegyzi, hogy a panaszos nem az orvosi vizsgálat *módját* sérelmezte, pusztán leírta a panaszolt események sorában, hogy a mérőléc előtti fényképezés mellett orvosi vizsgálatra is sor került. A Testület a fentiek szerint kiterjesztette vizsgálatát ezekre a körülményekre is. A vonatkozó jogszabályok hiányossága az orvosi vizsgálat kapcsán is felmerült, mely vizsgálat a külsérelmi nyom meglétére, esetleges fertőző betegség fennállására vonatkozott, annak megállapításával, hogy az érintett személy fogdában elhelyezhető-e, illetve elkülönítése indokolt-e.

A Testület észlelte a vonatkozó jogszabályok hiányosságát, amely az orvosi vizsgálatra is vonatkozik, és megállapítható, hogy kifejezett jogszabályi felhatalmazás nincs arra, hogy külön, konkrét indok nélkül az előállítottakat orvosi vizsgálatnak vessék alá, arra csak *szükség esetén* kerülhet sor. A Testület azonban mérlegelte azt is,

hogy bizonyos sérülések, fertőző betegségek fennállásáról éppen az orvosi vizsgálat során lehet meggyőződni.

A vizsgálat a rendelkezésre álló okiratok alapján a külsérelmi nyom meglétére, fertőző betegség fennállására vonatkozott, célja pedig annak megállapítása volt, hogy az érintett személy másokkal összezártan elhelyezhető-e, illetve elkülönítése indokolt-e. A panaszosok részéről és a rendelkezésre álló más adatok vizsgálata során sem merült fel olyan körülmény, amely az orvosi ellenőrzés ezt a célt túllépve okozott volna a panaszos és társai emberi méltóságát érintő sérelmet. A Testület figyelembe vette azt a nyilvánvaló érdeket, hogy az egy légtérbe kényszerűen összezárt személyeknél a fertőző betegségeket, egyéb, az elhelyezés szempontjából kritikus körülményeket szakember mérje fel.

A Testület mindezek alapján – miközben észlelte a jogszabályi hiányosságot, és aggályosnak tartja azt a helyzetet, hogy az előállítottak automatikus orvosi vizsgálatára kifejezett jogszabályi rendelkezés nincs –, valamennyi körülményt mérlegelve alapjogsérelmet az orvosi vizsgálat miatt nem állapított meg.

7) A panaszos előadta, hogy oldalról és előlről egy mérőléc előtt fényképezték le őket.

A rendőrség a fényképezésről az alábbiakat közölte. Azokat a Bűnügyi Technikai Alosztály helyiségében a bűnügyi technikus készítette, ezért látszik a felvételeken a falra felfestett mérőléc, azonban a fényképek nem a bűnügyi nyilvántartás részére készültek. A felvételek szükségesek voltak a bizonyíthatóság és az egyes személyek felvételen történő azonosíthatóságának biztosítása érdekében, ezért azokat a szabálysértési feljelentéshez csatolták. (A Testület ebben a körben utal arra, hogy a videofelvételeken a panaszos és társai egyedi beazonosítását is a kérdéses fényképek alapján tudta elvégezni.) A fényképfelvételek mindezen túl az előállítottak testi épségének sértetlenségét is bizonyították.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése szerint a rendőrség „a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt... készíthet”. A Szabs. tv. 52. § (1) bekezdése szerint a „szabálysértési hatóság... az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket köteles tisztázni.” A 65. § (1) bekezdése szerint amennyiben „a tényállás tisztázásához személy... közvetlen megtekintése, illetve megfigyelése szükséges, a szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság szemlét rendel el.” Ennek során a (2) bekezdés szerint „a bizonyítás szempontjából jelentős körülményeket kell rögzíteni. A szemle tárgyáról, ha lehetséges és szükséges felvételt... kell készíteni és azt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.”

A panaszosról abban az egyenruhában készítettek felvételeket, melyeket a rendőrségi álláspont szerint jogszerűtlenül viselt, ezzel egyúttal szabálysértést követve el, a rendőrség a fentiek szerint megfelelő jogalap birtokában készítette, hiszen az egyrészt

a rendőri intézkedéssel – előállítással –, annak jogalapjával és az esetleges sérülések rögzítésével szorosan összefüggő lényeges körülménynek tekinthető, másrészt a rendőrségi feljelentés alapján megindult szabálysértési eljárásban bizonyítékként jogszerűen felhasználható. A Szabs. tv. 53. § (2) bekezdése szerint a „szabálysértési eljárásban bizonyítékként felhasználhatóak azok a bizonyítási eszközök is, melyeket az arra feljogosított hatóságok törvényes eljárásuk keretében szereztek meg”.

Mivel a fényképkészítés érintette a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogát, a fentiekben túl azt is vizsgálni kellett, hogy a bizonyítási célhoz szükséges, illetve ahhoz képest arányos volt-e ezen alapjog konkrét esetben megvalósult korlátozása.

Az adatvédelmi biztos az igazoltatásokhoz kapcsolódó videofelvételek kapcsán megállapította, hogy aggályos az a gyakorlat, hogy „rabosítás-szerűen” készítenek felvételeket az érintettekről. A konkrét esetben azonban nem közterületen vagy a befogadás folyamatáról készült (hangfelvételt is tartalmazó) mozgóképet készítettek, hanem külön helyiségben fényképezték le a panaszost, vagyis a jogkorlátozás szűkebb körű volt, és a Testület megállapítása szerint – a jogalap vizsgálata kapcsán kifejtettekre is tekintettel – szükséges volt a bizonyítási kötelezettség teljesítéséhez, és a felvételnépszerű módja sem lépte túl a jogkorlátozás arányosnak tekinthető mértékét.

8) A panaszos kétségbe vonta, hogy az előállítás a valóban szükséges ideig tartott volna. Hivatkozott ebben a körben arra, hogy jegyzőkönyvet nem vettek fel, nem hallgatták meg arról, hogy az esettel kapcsolatban mi az álláspontja. Kifejezetten hivatkozik a rendőrkapitány kijelentésére, miszerint akkor fogják őket kiengedni, ha a rendőrkapitány akarja. Mindezek alapján a panaszos azt a következtetést vonta le, hogy az előállítás során időhúzás volt a valódi cél, és ezzel nem pusztán a személyi szabadságát korlátozták aránytalanul, de megakadályozták abban, hogy gyakorolja a békés gyülekezéshez való jogát.

A Testület az előállítás időtartama kapcsán az arányosságot az alábbiak szerint mérlegelte. A panaszos a szabálysértési feljelentés szerint 17 óra 35 perckor tanúsította a tényállás-szerű magatartást, 18 óra 55 perckor állították elő a térről, 21 órakor állították ki a ruházat lefoglalásáról készült jegyzőkönyvet (és 21 óra 3 perckor zárták le), majd 22 óra 16 perckor engedték el. A térről történő elvezetéshez képest tehát 3 órán és 21 percen át korlátozták a személyi szabadságát.

A rendelkezésre álló adatok alapján látható, hogy az érintett 22 személyt egyesével vizsgálta meg az orvos, a feljelentéshez csatolt fényképfelvételeket is külön-külön készítették, majd személyre szabottan dokumentálták a sapka, a mellény és a kendő lefoglalását, illetve a megfelelő tájékoztatások megtörténtét (csak ez utóbbi körben öt papírt írtak alá a panaszossal).

A Testület az elvégzett cselekményekre tekintettel – figyelemmel arra is, hogy valamennyi előállítottnál elkülönítve, egymást követően lehetett csak biztosítani

például az orvosi megvizsgálást, fényképezést –, nem találta aránytalannak az előállítás összesen 3 óra 21 perces időtartamát.

9) A panaszos sérelmezte azt is, hogy nem gyakorolhatta az Alkotmányban és az Rtv.-ben is biztosított panaszjogát. Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló iratok – szám szerint négy –, melyeken panaszos aláírása szerepel, ezt kifejezetten cáfolják, a Testület ebben a körben alapjogsérelmet nem tudott megállapítani.

Az előállítás idejéről szóló igazolás szövegszerűen tartalmazza az Rtv. panasszal kapcsolatos törvényszövegét, melyen a panaszos aláírása szerepel, az iraton olvasható az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának elérhetősége. Külön okiraton – szintén a panaszos aláírásával – szerepel további hét jogvédő szerv (köztük a Testület) elérhetősége.

A panaszos aláírta az „előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről” szóló tájékoztatót, amely kitér arra, hogy az intézkedéssel szemben az érintett „panasszal élhet, melyet szóban vagy írásban terjeszthet elő”. A panaszos külön nyilatkozatban aláírásával elismeri, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor magyar nyelven megismerte „a panasz és kérelem előterjesztésének módját”.

Az iratok szerint az aláírások azt is tanúsítják, hogy a panaszos a tájékoztatókból – valamint a Magyar Helsinki Bizottság által kiadott külön tájékoztatóból – saját példányt átvett.

10) A panaszos előadta, hogy elvették ruházatát, és nem biztosítottak neki megfelelő öltözéket.

A jogalapot vizsgálva a Szabs. tv. 80. § (1) a) pontja úgy rendelkezik, hogy a „szabálysértési hatóság lefoglalhatja azt a dolgot, amely... tárgyi bizonyítási eszköz”. Ez alapján a rendőrség – az iratok szerint megfelelő dokumentálás mellett – megalapozottan döntött a sapka és a mellény lefoglalásáról.

A Testület ebben a körben elfogadta a rendőrség előadását, miszerint a mellény és a sapka elvétele nem tekinthető aránytalannak, és azok hiánya nem jelentette azt, hogy a panaszos és társai „megfelelő öltözék” nélkül kellett hogy távozzanak az előállítás befejeztekor, figyelemmel a nyári, kifejezetten meleg időjárásra is.

IV.

A Testület a fentiek szerint megállapította, hogy a rendőrség eljárása csekély mértékben sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, ezért az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően döntött.

Budapest, 2009. december 2.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület